

Jean-Michel Florin oktató, a svájci *Biodinamikus Mezőgazdaságért Egyesület* munkatársaként érkezett Udvarhelyre, egyébként a franciaországi Biodinamikus Mezőgazdaságért Egyesület vezetője, a francia Biodynamis folyóirat szerkesztője, a Goetheanum mezőgazdasági részlegének társvezetője.

Raphael Stucki oktató, ő is a svájci Biodinamikus Mezőgazdaságért Egyesület munkatársaként jött hozzánk, egyébként 7 éve szervezi és vezeti a vadnövény gyűjtést a svájci Ceres Heilmittel AG vállalatnál.

A két szakember a *Civitas Alapítvány* meghívására, az Erdélyi Gyógynövénykert projekt keretében érkezett Udvarhelyre. Egy napot barangoltak a vidéken, majd két teljes napig előadóként oktatták a projekt helyi résztvevőit. Elutazásuk előtti percekben válaszoltak néhány kérdésünkre.

Nem konkrét receptekkel jöttek, hanem természetmegfigyelésre buzdították a résztvevőket. Önök napi rendszerességgel foglalkoznak természetmegfigyeléssel?

Jean-Michel: Én falun lakom, rendszeresen bejárom a határt és megfigyelem a növényeket. Nem az én növényeim, de az én környezetem, és meg akarom ismerni. Ez nemcsak, hogy egy rendszeres és tudatos folyamat, hanem életszükséglet is számomra. Amint hazaérek innen, az első dolog az lesz, hogy kimegyek a természetbe és lerovom a körömet. Nem azért megyek ki, hogy valamit gyűjtsek, csak azért, hogy **egyszerűen ott legyek** a természetben.

Miért fontos egy gyógynövénygyűjtőnek, hogy megfigyelje a természetet?

Jean-Michel: Ha gyakran kimegyek megfigyelni, láthatom, hogy hogyan fejlődik a gyógynövény, egészen kicsi korától végigkísérhetem és láthatom a változásokat. Így tudhatom például, hogy mikor kell begyűjteni. Hiába van odaírva a könyvbe, hogy mikor kell egy növényt begyűjteni, ezt meg kell tapasztalni, **nem feltétlenül a könyvben leírt pillanat a legjobb**

De azt is meg kell figyelnünk a természetben, hogy bizonyos gyógynövények hol érzik a legjobban magukat, hol lesznek a legjobb minőségűek. Egy növény két külön helyen különbözően viselkedik, egyik helyen a virágja nő nagyobbra, máshol a levele. Ha például nedves helyen van egy növény, ami nem feltétlenül oda való, akkor nagy mennyiséget fog hozni, de minőséget nem. Ahhoz, hogy a legjobb minőségű gyógynövényt gyűjtsük, **mindig meg kell keresnünk a legjobb helyet, ahol a növény jól érzi magát**, ahol saját magát tudja adni.

Egy növény **nem egy anyag, hanem egy folyamat**. Ez a folyamat időben teljesedik ki, és leképezi a környezetet, ahol ő nő.

Azt is mondták a képzésen, hogy szép helyről kell szedni a gyógynövényt.

Raphael: Egy gyógyító anyagot akarunk előállítani, ugye. Ehhez nem csak egy olyan élettelen anyagot gyűjtünk be, melynek hatóanyaga van, hanem egy olyan növényt, melyben erő van, vitalitás, és információt hordoz.

Nem mindegy, hogy milyen információt hordoz, ezért **fontos, hogy szép helyről szedjük.**

Ha egy gyógynövény valahol épp csak, hogy nő, azzal van elfoglalva, hogy túléljen, akkor nem az a gyógynövény az, amit én gyógyításra akarok használni. Ez pont úgy van, mint az embernél, **ha az ember olyan környezetben dolgozik, ahol szereti, ahol jó neki, akkor sokkal többet ki tud hozni magából**, sokkal hatékonyabban tud dolgozni, sokkal jobban ki tud bontakozni.

Mi a jobb, biodinamikus ültetvényről szedni gyógynövényt, vagy egy vad természetből?

Raphael: Van, ami vadon megél, de van, amit termesztetni kell. Ha termesztetni kell, akkor inkább legyen biodinamikusan előállított, de ha nem, akkor legszívesebben a vadon termőt gyűjtjük be, mert az a saját környezetében minden más növénygel együtt nő, és sokkal értékesebb. Ráadásul **a vadon termő növények begyűjtése nem terheli le annyira az embert**, nincs az a stressz, amit egy termelő által ültetett és gondozott haszonnövény megtermesztésének nehézségei okoznak.

